

OSTRAVSKÝ VEČERNÍK, 11/11/1974

Foto: FRANTIŠEK KRASL

Zert vinaře Agaba v DPB

V říjnu a v listopadu probíhala na scénách severomoravských divadel přehlídka ruské a sovětské dramatické tvorby. Jako své soutěžní představení přihlásilo ~~Divadlo Petra Bezruče~~ hru ZERT VINAŘE AGABA, která v roce 1972 prošla v Sovětském svazu 32 divadly a dosáhla 575 představení. V roce 1973 se hrála v Sovětském svazu v 11 divadlech při počtu 286 představení. Text přeložil Karel Wojnar podle originálu, otištěného v roce 1972 pod názvem Poka korba neprevrtilas v časopise TEATR. Ioseliani pochází ze západní Gruzie a patří k předním spisovatelům a dramatikům. Napsal řadu povídek lyrického zabarvení, reportáže i dva romány, a jak se zdá, ani v dramatické tvorbě není nováčkem. Jeho hry čerpají náměty z rodné gruzínské vesnice.

Komedie, v níž všechno běží po zákonu žánru — jednoduchý příběh s řadou zápletek, slovní humor i situační komika baví diváka po dvě hodiny. Autorův text má vzácný dar humoru, který není zlý, humoru úsměvného, bez úsměšků, třebaže dává prostor zdravé satiry. A přece hra ve svém závěru se žánru vymkne. Komedie nekončí happy endem. Synové odcházejí z rodné chalupy, každý má svůj vlastní život a realizuje ho po svém.

V dramaturgii Ivana Tallera hru upravil, texty písní doplnil a inscenoval Saša Lichý. Jan Tomšíček vytvořil hudbu: celá řada čísel vkusně navozuje atmosféru gruzínské melodiky a je sympatická. Chagallovsky výraznou barvou a tahy se zmocňuje diváka výpravu Marty Roszkopfové, vy-

jadřující v syntéze metaforických prvků obraz gruzínské vesnice. K dokreslení atmosféry přispívá i vkusná, přestože střídavá choreografie Karla Jurčíka.

Vinaře Agaba, postavu, která je osnovatelem celého příběhu, velmi jemnou charakterotvornou drobnokresbou vybavil Otakar Janda. Jeho kresba starého vinaře je hluboce niterná. Divák je přinucen stranit tomuto moudrému, byť prostému vesničanu vzdálené Gruzie, protože jeho problémy jsou lidské a srozumitelné.

Štěpánka Ranošová vytvořila postavu Agabovy věrné ženy. Její dynamický projev charakterizují gesta Jázanky, jejíž prosté srdce touží po tom, aby se všichni její synové dostali k snažšímu životnímu stylu. Z této její snahy vyvěrá i

řada humorných situací a konflikt hry sám.

Ve shodné rovině stylizace do mírné nadsázky vede režie i všechny ostatní postavy. Čtyři Agabovi synové (Jiří Zach, Bohuslav Čvančara, Jan Filip a Jiří Čapka) jsou čtyři jedinečné typy, ozvláštňující svou vrstvu karikaturou, vyvolávající úsměv, který má však daleko k výsměchu. Režisér dokázal přesně vystihnout míru této karikatury a našel únosnou hladinu i ve scénách, které by mohly lákat ke komice silnějšího kalibru. Daleko méně příležitosti dává autor hry ženským protějškům Agabových synů (Blanka Meixerová, Jana Postlerová, Ludmila Bednářová), vyjma tu nejmladší, Cago, která má v komedii velmi pěkný part, svěže a s jistou dávkou poezie interpretovaný Michaelou Černou, jejíž partner Jiří Čapka podobně mladistvým projevem získává sympatie své postavě, nejmladšímu Agabovu synu.

Zert vinaře Agaba v ostravském Divadle Petra Bezruče je představením radostným, vhodně vyvažuje myšlenkově závažná díla současného repertoáru souboru a dává předpoklady dobrého ohlasu zejména mladých diváků.

(k)

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

RUDÉ PRAVO
PRAHA

25. X. 1974

ze dne

NOVÉ SOVĚTSKÉ HRY V OSTRAVĚ A PARDUBICÍCH

OBRAZY ŽIVOTA

O tom, že festival sovětské dramatické tvorby v Československu klepe na dveře, se nejlépe můžeme přesvědčit na premiérách, které divadla uvádějí právě k této významné kulturně politické akci letošního podzimu. Vedle již zmíněných her ruské a sovětské klasiky jsou to ve velké míře novinky.

ZERT VINAŘE AGABA

Kdo by neznal otázku odchodu především mladých z vesnice do pohodlnějšího prostředí města. Nebyla a není to jen zkušenost naše, ale třeba i gruzínská. Usměvavě a zároveň safiricky o tom vypráví Ioseliani ve své hře Zert vinaře Agaba, kterou uvedlo Divadlo Petra Bezruče v Ostravě.

Nálada na premiéře byla výborná. Snad každý se dobře bavil a zároveň se i občas viděl ve vtipně nastaveném zrcadle. Hru přeložil K. Wojnar a se souborem ji nastudoval režisér S. Lichý, který provedl úpravu a napsal texty písní, stylovou a pěknou hudbu složil J. Tomšíček. Chagallovskou scénu s typicky gruzínským domkem navrhla M. Roszkopfová. Celému představení »kraluje« Agabo Bogveradze v podání O. Jandy. Autor, ale i režisér i herec se mu snažili dát podobu moudrého člověka, který ví, co je život, a proto, aby uchránil dobrou vlnu a své děti od pohodlnictví, si vymyslí žert, malou rošťáčku, která, třebaže jen na chvíli, jim ukazuje velikost prostého žití. Jandův Agabo je moudrý »rošťák« stejně jako milující otec, svou komedii hraje s manželkou Kerasii, která mu však vidí do »karet«. Š. Ranošová ji vytváří jako matku odhodlanou bránit »štěstí« svých dětí a na druhé straně milující manželku. Z ostatních rolí největší prostor dal autor nejmladší ze čtyř dvojic, synovi Agaba Buchutimu a jeho nevěstě Cago. Mile je hrají M. Černá a J. Čapka.

ZAČAROVANÉ NÁBŘEŽÍ

Východočeské divadlo v Pardubicích připravilo pro své diváky hru R. Vorončukovové a N. Kramovové Začarované nábřeží v překladu K. Čeřenské a A. Langra. I v tomto případě jde o významný dramaturgický počin. Sestnáct postav hry je šestnáct vyhraněných typů.

Hra má dva základní motivy. Každý z nás máme své začarované nábřeží nebo kout, kde jsme poznali svou první lásku, kam chodíme se svou radostí i bolestí. Ta druhá rovina je mnohem závažnější: stačí ke štěstí a plnému životu peníze a blahobyt? Sympatické na hře je to, že nepředstavuje jednostranné hrdiny, ale lidi z masa a krve, kteří se snaží o lepší život svůj i svých bližních. Uměleckou výpověď autorky varují své spoluobčany před oním zlatým teletem peněz a módních vln, před klamným a zcela pomyslným pozlátkem společenské společnosti a tvrdě se vysmívají měšťáckému způsobu života. Těch parazitů je sice málo, znepříjemňují však život ostatním. Je potřeba na ně neustále upozorňovat a tím varovat před nákazou další. Začarované nábřeží se o to snaží uměleckou formou. Tímto směrem vedl celé představení i režisér Z. Bittl. Režisér a herci v tomto případě neodvedli jen femeslo, přidali i srdce. Proto se divák směje i má slzy v očích. Jednoduchou, účelnou scénu navrhl V. Macák, kostýmy S. Čiháková j. h.

V tomto představení se naplňuje ona snad otřelá fráze, že není malých rolí. O. Karen v postavě Muže má dva krátké výstupy, a přece se vryje do paměti jeho postava zatrpklého staříka. Také V. Fárová, J. Smutná, J. Ferencová, P. Skála, Z. Bittlová, J. Šolcová, P. Hybner, J. Rubášová v hlavních rolích a všichni další živě a přesvědčivě ztvárnili své postavy lidí žijících v krásném měste nad Něvou. VLADIMÍR HROUDA

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

Svobodné slovo, venkov

12. XI. 1974

ze dne

Jiskřivá jako Gruzie

Gruzínský spisovatel a dramatik Otto Ioseliani vtěluje do svých prací z vesnického prostředí lidovou moudrost svých krajanů a protože jeho vlast je i zemí vína, jsou jeho texty jiskřivé a vtipné. To platí i o jeho komedii Zert vinaře Agaba, kterou v překladu K. Wojnara hraje jako československou premiéru Divadlo Petra Bezruče v Ostravě. Inscenace, věnovaná 57. výročí VRSR, je dílem Saši Lichého, který také hru upravil a napsal k ní texty písní. Vyprávějí Marty Roszkopfově svým zrcadlovým dvojjobrazem vesnice — mifičím K Chagalovi — diváka poněkud orientuje jinak, než kde se děj odehrává. Role starého vinaře, chtějícího alespoň jednoho ze synů, vyrostlých v nadvesnické formáty, vrátit k práci na rodné hroudě-živitelce, byla svěřena Ot. Jandovi. Má pro tento typ (Colas, Falstaff, Jeppe) bohatou zásobu ověřených prostředků. Vždy však ještě dovede uplatnit další a postavu tak nově a osobitě charakterizovat. Totéž platí i o jeho ženě Kerasii St. Ranošové. Z Agabových dětí a jejich družek byli nejvíce zaměstnáni Buchutim J. Čapky a jeho nevěsta Karpe nové členky souboru Michaely Černé. Starší syny představovali J. Zach, J. Filip a B. Čvančara, jejich ženy L. Bednářová, J. Postlerová a B. Meierová. Agabovi dobře sekundovali M. Sulc.

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

Ostravský večerník

10. X. 1974

DOMA

Zert vinaře Agaba je titul další premiéry, kterou na tuto sezónu připravilo Divadlo Petra Bezruče. Hra gruzínského autora Otii Ioselianiho v překladu Karla Wojnara a v režii Saši Lichého se stane jako československá premiéra příspěvkem DPB k výročí VRSR. »Zert vinaře Agaba« je lidovou komedií, která si bere na mušku jeden ze způsobů novodobého měšťáctví. Vinař Agabo se pouští do boje se svou hubatou ženou, a jak tato »válka« dopadne — to už se můžete přesvědčit sami v pátek 11. října v Divadle Petra Bezruče.

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA

Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29-73-78

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Nová svoboda, Ostrava

15. X. 1974

▲ V pátek 11. října 1974 byla v ostravském Divadle Petra Bezruče československá premiéra sovětské hry gruzínského autora Otia Ioselianiho „Zert vinaře Agaba“. Na snímku Štěpánka Ranošová, nositelka vyznamenání „Za vynikající práci“, a Otakar Janda.
(Foto: Vladimír Dvořák)

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA

Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29-73-78

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Nová svoboda, Ostrava

28. XI. 1974

ze dne

kultura

▲ V rámci přehlídky dramatické tvorby národů SSSR uvede Divadlo Petra Bezruče v Ostravě dvě sovětské hry. První z nich — „Zert vinaře Agaba“ Otia Ioselianiho — měla premiéru 11. října. Druhou uvede divadlo poprvé 29. listopadu — „Staršího syna“ Alexandra Vampilova. Hry tohoto tragicky zesnulého sovětského autora, ač nepočetné, jsou dnes již nespornou součástí repertoáru českých i slovenských divadel a těší se značně oblibě diváků. Jejich velmi obecně formulovaným záměrem je sondování charakterů, problémů a situací člověka v socialistické společnosti. Vampilov jako by prověřoval lidskou individualitu situacemi, v nichž musí projevit svoji podstatu, své základní založení a životní směřování. „Starší syn“ je hrou o hledání smyslu a náplně života, je zároveň hrou o složitém vztahu dvou generací. Režisérem inscenace je Josef Janík, scénou vytvořil Otakar Schindler a kostýmy Marta Rozskopfová. V představení uvidíme L. Termerovou, J. Horáka, M. Čížka, M. Souv, P. Čapku a další.
(rub)

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Ostravský večerník

1. X. 1974

▲ Dnes bude mít v Divadle Petra Bezruče československou premiéru hra gruzinského autora Otii Ioselianiho ŽERT VINÁŘE AGABA. Inscenaci věnovalo divadlo nastávajícímu výročí VRSR. Na snímku: herci Otakar Janda a Milan Šulc.

Foto: Vladimír Dvořák